

tigheden og Nødvendigheden af en Reform; Rigsdagen kan ogsaa, som det skete i forrige Sæstion, fremlægge for Regjeringen til nøie Overveielse de almindelige Grundsætninger, efter hvilke den formener, at en tilfredsstillende Ordning af Forholdet kan opnaaes; men selve Lovgivningsarbejdet, mener jeg, bør være i Regjeringens Haand. Jeg mener altsaa, at en fornyet Indbringelse af Lovforslaget kunde være betimelig, dersom Meningen skulde være at tilveiebringe fra Rigsdagens Side en fornyet, gjentagen Udtalelse af dens Overbeviisning, og hertil kunde der være en særlig Opfordring efter Bestaffenheden af den Modstand, som Sagen har mødt, siden den sidst har været forhandlet i Rigsdagen. En saadan fornyet Udtalelse af Rigsdagens urokkede og usvækkede Overbeviisning vilde nu lettest kunne være bleven opnaaet, dersom Sagen var kommen under Forhandling i et Udvalg. Dette er ikke sket; men jeg kan derfor ikke opgive Haabet om, at det ved den endelige Behandling af Sagen vil kunne lykkes at samle Stemmerne om en Udtalelse under en eller anden Form fra Thingets Side, og dette Haab finder jeg bestyrket ved de Uttringer, vi have hørt fra den ærede 7de Landssthingsmand for 2den Kreds (Thalbitzer). Det er altsaa i dette Haab, at jeg stemmer for Overgangen til 3die Behandling, hvorimod jeg ikke vil kunne følge Loven videre frem. — Der er endnu Et, jeg har at tilføie, idet der for mig ligger et medbestemmende Hensyn i den Maade, hvorpaa Regjeringen har udtalt sig om denne Sag. Det er fra Regjeringen blevet udtalt, at Spørgsmaalet om en Lovgivning, angaaende Fæsteforholdet, har været en „medvirkende Aarsag til Ministerkrisen“ i afdvige Efteraar, og at det var en af de „nødvendige Forudsætninger“ for den meget vanskelige Omdannelse af Cabinettet, som omsider kom istand, „at der ikke i den nærværende Rigsdags-sæstion skulde blive Spørgsmaal om at gaae ind paa nogen Lov med Hensyn til Fæsteforholdet;“ — og endelig er det blevet tilstrækkelig antydet, at der i de nærværende Forhold ligger en Nødvendighedens Magt, som gjør, „at der fra Ministeriets Side ikke kunde være Tale om at gaae nogen anden Vej.“ Der hører, forekom-

mer det mig, ikke nogen politisk Indvielse til at skønne, at en Regjering, som staar paa Grundlaget af den danske Grundlov, maa befinde sig i en vanskelig Stilling for Dieblisset ligeoverfor den Strømning, der gaar igjennem de europaiske Cabinetter; og der behøves kun et løseligt Kjendskab til al den Gift, der bestandigt strømmer ind over Danmark fra hinsides Elben, for at skønne, at en dansk Regjering ogsaa fra denne Side har at kæmpe med store Vanskeligheder. Jeg kan kun betragte det som en naadig Forsyns-Styrelse, at vi i et Dieblis som dette, hvor Spørgsmaal trænge sig frem, hvis Afgjørelse kan blive af den allerstørste Betydning for den danske Stat og den danske Nationalitet, have et oprigtigt constitutionelt og oprigtigt dansk Ministerium. Vi kunne ikke have glemt, at vi have havt et Ministerium, hvor det var lige vanskeligt at opdage baade det constitutionelle og det danske Mærke. Men den rette Maade at komme ihu, hvad vi dengang savnede, er med Tillid at vise, at vi paa skønne og støtte, hvad vi nu ere saa lykkelige at have.

Madvig: Efter de Udtalelser, vi nu nylig have hørt, havde jeg ikke ønsket umiddelbart at tage Ordet, men, da det nu er mig givet, skal jeg benytte mig deraf, og har maaskee en Grund dertil deri, at jeg, skjøndt jeg kommer til det samme Resultat som min ærede Sidesmand (Clausen), dog kommer dertil ad en i Realiteten forskjellig Vej. Der har ligget til anden Behandling for os et Forslag til Fæstes Overgang til Selveiendom, altsaa ikke en Forhandling af selve Spørgsmaalet, om dette var ønskeligt, men en Forhandling om en rigtig og for alle Parter billig og retfærdig Maade, hvorpaa dette maatte ske. Lovforslaget indeholder nu en Maade, hvorpaa det skulde kunne ske. De Mænd, der have indleveret Forslaget, have indleveret det i en mere detailleret Skikkelse end den, hvori denne Sag tidligere her i Thinget har været forhandlet; Lovforslaget har aldrig i denne Skikkelse været forhandlet i dette Thing. Der har vel været talt om Fæstefagen, men hverken dette Lovforslag eller noget andet af lignende Bestaffenhed har nogen sinde før været behandlet i dette Thing. Thin-